

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/719/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612211900
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7612211900.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Ota Jurča sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Andrey Galdunovej v právnej veci žalobcu: X.. N. R., B.. XX.XX.XXXX, bytom U., W. X. XXXX/X, právne zastúpeného Mgr. Jurajom Berčom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej vsi, Zimná 59, proti žalovanej: T.. T. R., B.. XX.XX.XXXX, bytom U., Z. W. XXXX/X, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 9C/44/2012-170 zo dňa 2.4.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 2.4.2014 zamietol žalobu podanú na Okresnom súde Spišská Nová Ves dňa 17.7.2012, žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a nezaviazal žalovanú k úhrade súdneho poplatku z návrhu.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej upustiť od poškodzovania jeho dobrého mena a uložil jej povinnosť odstrániť následky porušovania jeho dobrého mena tak, že sa mu písomne ospravedlní za svoje konanie, ktorým porušila jeho dobré meno. Zároveň požadoval od žalovanej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000,- eur. Žalobca v návrhu opísal viacero konaní žalovanej, ktorými podľa jeho názoru zasiahla do jeho osobnostných práv. Tvrdil, že krátko po rozvoде žalovaná vyzradila jeho činnosť a príslušnosť k Slovenskej informačnej službe, čím zámerne skomplikovala postavenie a charakter jeho práce a vystavila ho bezpečnostnému riziku s možnou ujmom na zdraví a živote. Protiprávne vymenila zámok na byte, čím mu zamedzila prístup do ich spoločného bytu, v ktorom sa nachádzali veci v jeho výlučnom vlastníctve, osobné veci, bankomatové karty, dokumenty a krycie doklady patriace Slovenskej informačnej službe. Spôsobila mu tým množstvo pracovných problémov, čo vyvolalo negatívne reakcie jeho nadriadených a spolupracovníkov a zasiahlo do jeho súkromia natoľko, že v mesiaci január 2010 požiadala o uvoľnenie zo služobného pomeru. Žalovaná o ňom šírila nepravdivé informácie aj vo svojom zamestnaní, v dôsledku čoho jej kolegyňa opakovane hrubým spôsobom porušila bankové predpisy, čím mu spôsobila množstvo problémov a nepríjemností, preto si on aj jeho rodičia zrušili v tejto banke všetky bankové účty. Žalovaná sa o ňom nepravdivo vyjadrovala aj pred jeho matkou, jeho bývalou priateľkou, rodičmi jeho známej, ktorí navštívili následne jeho rodičov a dožadovali sa toho, aby dal pokoj ich dcére. Matka terajšieho partnera žalovanej obťažovala jeho starú matku a žiadala, aby s ním urobila poriadok. Tým všetkým sa narušili vzťahy v rodine, ktorá ho na základe tvrdení žalovanej vnímala ako človeka, ktorý im spôsobuje problémy. Zníženia jeho spoločenskej vážnosti a poškodenia jeho dobrého mena nastalo aj v dôsledku konania právnej zástupkyne žalovanej v rámci jej vyjadrení v konaní vedenom Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 2C/161/2010, pričom informácie poskytla právnej zástupkyňi žalovaná. Nepravdivé informácie šírila žalovaná aj v súvislosti s odkúpením pozemku v U. a to prostredníctvom listín doručovaných obci U., ako aj prostredníctvom krivej svedeckej výpovede poskytnutej na Obecnom úrade

v U., na základe čoho bol opakovane uznaným vinným a bola mu opakovane uložená pokuta, ktorá však bola po odvolaniach zrušená. Žalovaná od roku 2009 so svojim partnerom cielene ničila jeho povest' tým, že ho nahlasovala na polícii ako páchatel'a skutkov, ktoré sa nestali alebo ich spáchala iná osoba. Ďalej v konaní vedenom na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi pod sp. zn. 9C/135/2011 doručila súdu vyjadrenie, v ktorom ho obvinila z porušovania dobrých mravov, vydierania, násilnosti, fyzického napádania jej partnera, poškodzovania majetku, psychického týrania, zastrašovania, vyhrážania sa zabitím, urážok jej osoby a násilníckeho správania, ktoré tvrdenia sú nepravdivé a výrazným spôsobom poškodili jeho česť a dôstojnosť. Žalobca ďalej v návrhu poukazoval na viacero vyjadrení žalovanej v rámci súdnych konaní vedených pred súdom s tým, že žalovaná sa na verejnosti prezentuje ako obeť a chce docieľiť, aby žalobcu všetci vnímali ako človeka, ktorý ju obťažuje, vyhráža sa, vyvíja psychický a fyzický nátlak a obťažuje celú jej rodinu. Žalovaná napriek jeho výzvam neupustila od svojho konania, naopak zmanipulovala aj svojho partnera, aby na neho podal trestné oznámenie, v ktorom ho obvinil z fyzického napadnutia a nebezpečného vyhrážania. Žalovaná pred príslušníkmi polície uviedla, že napadol jej partnera a vyhrážal sa jej formou SMS. V súvislosti s výpoveďou žalovanej na polícii ho navštívil príslušník polície, ktorý mu dohovára, aby jej dal pokoj a následne keď žalobca podal trestné oznámenie, ten istý príslušník polície ho nevypočul, nevypočul svedkov a bez vykonania dokazovania skonštatoval, že nejde o trestný čin. Zámerným konaním žalovanej došlo k zásahu do jeho občianskej cti, bola narušená jeho spoločenská vážnosť natoľko, že sa bezúspešne snaží zamestnať v Slovenskej informačnej službe a v Policajnom zbore SR.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. § 11 a § 13 ods. 1,2,3 v spojitosti s článkom 19 ods. 1,2 Ústavy SR č. 460/1992 Z.z., pričom v odôvodnení uviedol, že predmetom tohto konania je právo na ochranu osobnosti žalobcu, kde predpokladom úspešnosti žaloby na ochranu osobnosti žalobcu, u ktorého k zásahu do jeho osobnostných práv malo dôjsť v dôsledku šírenia nepravdivých informácií o žalobcovi zo strany žalovanej, je existencia dvoch základných predpokladov, ktoré musia byť splnené súčasne.

Prvým z predpokladov úspešnosti žalobného návrhu na ochranu osobnosti je existencia neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Zákon nedefinuje pojem zásah, ani nedáva výpočet konkrétnych foriem zásahu, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva. Je však nepochybné, že môže sa jednať tak o aktívne, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Za neoprávnený zásah je potrebné považovať každé nepravdivé tvrdenie, ktoré zasahuje právo chránené v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka a to bez ohľadu na to, či pôvodca tohto zásahu si bol alebo nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia. Zákonná ochrana je teda daná len vtedy, ak vytykané prejavy sú nepravdivé alebo pravdu skresľujúce. O neoprávnený zásah nepôjde vtedy, ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu napr. ak ide o výkon zo zákona vyplývajúceho práva alebo plnenie zákonom uloženéj povinnosti.

Druhým predpokladom úspešnosti žaloby na ochranu osobnosti je skutočnosť, že zásah je objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Musí ísť teda o zásah objektívne spôsobilý spôsobiť zníženie dôstojnosti, vážnosti, cti, ohrozujúci postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Stačí pritom, aby zásah bol spôsobilý narušiť alebo ohroziť tieto práva, nevyžaduje sa priame vyvolanie následkov. O objektívnu spôsobilosť neoprávneného zásahu vyvolať uvedené následky ide vždy, keď sa určité tvrdenia dostanú na verejnosť. Za nespôsobilosť zásahu narušiť alebo ohroziť osobnostné právo inej osoby treba považovať preto zásahy, ktoré boli prednesené za takých okolností, pri ktorých nehrozilo ich zverejnenie a nemohli teda znížiť vážnosť občana medzi spoluobčanmi.

Zároveň prvostupňový súd poukázal na to, že predpokladom úspešnosti žaloby na ochranu osobnosti je nepochybne aj príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu a vznikom tejto nemajetkovej ujmy.

V predmetnej veci súd v prvom rade poukázal na vzťah medzi účastníkmi konania t.j. subjektmi uplatneného práva na ochranu osobnosti. Žalobca a žalovaná boli manželmi, ich manželstvo bolo rozvedené rozhodnutím súdu v roku 2009. Subjektom, ktorý mal v danej veci zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu je teda jeho bývalá manželka, zásah sa mal týkať žalobcu ako fyzickej osoby. Súdu je známe, a to aj z vyjadrení účastníkov, ako aj vlastnej činnosti, že na Okresnom súde Spišská Nová Ves boli a sú vedené viaceré súdne konania medzi účastníkmi a v čase rozhodovania prvostupňového súdu nebolo právoplatne ukončené konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov.

Súd prvého stupňa dôvodil, že k neoprávneným zásahom do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovanej malo začať dochádzať v roku 2009 a tieto trvajú doposiaľ. K zásahom malo začať dochádzať v čase kedy žalovaná, ešte v čase pred rozvodom manželstva účastníkov, avšak v dobe, kedy už ich vzájomné vzťahy boli narušené, vymenila zámok na ich spoločnom byte a to bez vedomia žalobcu.

V byte mal prítom žalobca svoje osobné veci, veci patriace do jeho výlučného vlastníctva, ako aj osobné doklady. Ako protiprávne konanie žalovanej žalobca v tomto prípade označil zadržovanie jeho dokladov v súvislosti s jeho vtedajším zamestnaním v dôsledku čoho mal množstvo pracovných problémov a stretol sa s negatívnymi reakciami jeho nadriadených a spolupracovníkov. V dôsledku uvedeného zásahu, ako aj skutočnosti, že žalovaná prezradila jeho príslušnosť k Slovenskej informačnej službe, bol nútený požiadať o rozviazanie služobného pomeru u tohto zamestnávateľa. Skutočnosť, že došlo k výmene zámku na spoločnom byte účastníkov konania, žalovaná v konaní nepoprela. Zo strany žalobcu však v konaní nebolo preukázané, aby práve v súvislosti s týmto konaním žalovanej mu boli spôsobené pracovné problémy a ani to, aby práve v dôsledku výmeny zámku na byte bol nútený rozviazať služobný pomer v Slovenskej informačnej službe. Žalobca nepreukázal, aby zo strany žalovanej mu bolo odmietnuté vydanie dokladov, ktoré sa týkali jeho práce. Uvedené nevyplýva ani z písomnej výzvy, ktorou žalobca žiadal žalovanú o vydanie jeho vecí nachádzajúcich sa v predmetom byte. Taktiež nebolo z jeho strany preukázané, že to bola práve žalovaná, ktorá vyzradila jeho príslušnosť k Slovenskej informačnej službe. V konečnom dôsledku súd konštatuje, že k uvoľneniu zo služobného pomeru žalobcu došlo na základe jeho vlastnej žiadosti a nie zo strany zamestnávateľa. V konaní taktiež nebolo preukázané, aby dôvodom opätovného neprijatia žalobcu do služobného pomeru u toho istého zamestnávateľa mali byť listy žalovanej adresované Slovenskej informačnej službe. Naopak sám žalobca uviedol, že podľa oznámenia jeho predchádzajúceho zamestnávateľa v jednom z trestných konaní, jeho predchádzajúci zamestnávateľ oznámil, že neevduje žiadne podanie žalovanej týkajúce sa jeho osoby. Nemožno preto konštatovať, že dôvodom opätovného neprijatia žalobcu mali byť podania žalovanej zaslané jeho poslednému zamestnávateľovi. Taktiež žiadnym spôsobom nebolo preukázané, aby v dôsledku správania resp. konania žalovanej, žalobca nebol prijatý do služobného pomeru v Policajnom zbore SR.

Ďalej súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uviedol, že neoprávneným zásahom do práv žalobcu mala byť aj skutočnosť, že žalovaná sa negatívne o ňom vyjadrovala v jej zamestnaní, v dôsledku čoho došlo k pochybeniu pracovníkov banky pri vybavovaní jeho žiadostí a následne k zrušeniu účtov v banke zo strany žalobcu a jeho rodičov. V konaní bolo preukázané, že k pochybeniam zo strany bankových úradníkov vo vzťahu k žalobcovi došlo, čo je zrejme z listinných dôkazov predložených žalobcom. Nebolo však preukázané, aby k týmto pochybeniam došlo v dôsledku neoprávneného zásahu zo strany žalovanej, teda aby z jej strany skutočne došlo k negatívnym vyjadreniam o osobe žalobcu medzi pracovníkmi banky. Uvedené nepreukazuje ani mailová komunikácia medzi pracovníkmi banky, pretože z tejto vyplýva len to, že žalobca je bývalým manželom pracovníčky banky - žalovanej a že je medzi nimi problematické vyporiadanie ich bezpodielového spoluvlastníctva. Uvedené informácie nemožno hodnotiť ako neoprávnený zásah, ide o pravdivé skutočnosti, ktoré vyplývajú aj z vyjadrení oboch účastníkov. Pokiaľ sa v predloženej mailovej úvode, že žalobca má znepríjemňovať život žalovanej a jej rodine súd uvádza, že nie je preukázané, že tieto informácie poskytla svojim spolupracovníkom práve žalovaná a to s poukazom aj na to, že v mailovej úvode sa uvádza, že je to práve žalobca, ktorý často navštevuje pobočku banky a rozpráva o problémoch účastníkov. Skutočnosť, aby práve žalovaná rozširovala v jej zamestnaní nepravdivé informácie o žalobcovi neboli potvrdené ani vypočutou svedkyňou N.. T. B. - nadriadenou žalovanej v tom čase, ktorá naopak uviedla, že žalovaná sa pred ňou nikdy vo vzťahu k žalobcovi nevyjadřila urážlivým alebo hanlivým spôsobom.

Ďalším neoprávneným zásahom do osobnostných práv žalobcu podľa jeho vyjadrenia malo byť negatívne vyjadrovanie sa žalovanej pred pracovníkmi Obecného úradu v U. s úmyslom poškodiť jeho meno a to v súvislosti s jej žiadosťami resp. vyjadreniami v rámci správnych konaní. Ako ďalší neoprávnený zásah označil žalobca skutočnosť uvádzané žalovanou v trestných oznámeniach, podnetoch na správne konanie a pri výsluchoch v rámci týchto konaní. Pokiaľ sa týka podávania trestných oznámení resp. podnetov na správne konanie zo strany žalovanej a jej terajšieho partnera na žalobcu, resp. podávania žiadostí na verejné inštitúcie ide o právo v rámci subjektívneho práva každej osoby a v rámci právnych noriem. Za neoprávnený zásah nemožno považovať tvrdenia, ktoré boli uvedené alebo prednesené za takých okolností, za ktorých nehrozilo ich zverejnenie. Zápisnice o výsluchu podozrivej, obvinenej osoby resp. svedka prítom nie sú zverejňované, slúžia pre účely rozhodnutia v tom - ktorom konaní. To isté platí aj pokiaľ sa týka vyjadrení žalovanej v občiansko - právnych konaniach vedených tunajším súdom. V konaní nebolo preukázané, aby žalovaná zverejnila jej podania resp. aby verejne oznámila jej výpovede zo správnych alebo súdnych konaní alebo konaní pred orgánom činným v trestnom konaní. Výpovede žalovanej v správnom konaní týkajúcom sa stávieb na chate žalobcu označil ako krivé výpovede. Tieto boli prednesené žalovanou pred správnym orgánom a súd v tomto konaní nie je oprávnený konštatovať, že zo strany žalovanej došlo k spáchaniu prečinu krivej výpovede podľa ustanovení Trestného zákona.

Prvostupňový súd vychádzal z úvahy, že o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde, ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. Jednou z takých okolností je aj výkon zo zákona vyplývajúceho práva alebo plnenie zákonom uložených povinností. Prednes resp. výpoveď účastníka občianskeho súdneho konania, trestného konania alebo správneho konania, pri ktorom sa vyjadruje k prejednávanej veci alebo pri ktorom opisuje rozhodujúce skutočnosti, je výkonom jeho procesného oprávnenia (obdobne ide aj o výpoveď svedka, ktoré je plnením zákonnej povinnosti). Pokiaľ pri realizácii tohto procesného oprávnenia resp. plnenia povinnosti dôjde k zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, neposudzuje sa takýto zásah ako neoprávnený potiaľ, pokiaľ sa osoba vykonávajúca toto právo alebo povinnosť nedopustí excesu. Osoba obvinená, či už z trestného činu alebo priestupku sa môže v podstate obhajovať a brániť akýmkoľvek dovoleným spôsobom. Pri posudzovaní správania určitej osoby zúčastnenej na občianskom, trestnom, či správnom konaní, či už účastníka konania alebo svedka z hľadiska toho, či sa pri výkone svojich procesných oprávnení alebo pri plnení svojich procesných povinností dopustila excesu a neoprávnené zasiahla do osobnostných práv inej osoby, treba za exces v uvedenom zmysle považovať každé konanie, ktoré vybočilo z rámca zodpovedajúceho výkonu príslušného procesného oprávnenia. V danej veci nebolo zo strany žalobcu preukázané, aby žalovaná pri výkone svojich práv - podávaní oznámení na žalobcu, výpovediach v súdnych resp. správnych konaniach vybočila z rámca svojho oprávnenia t.j. aby jej vyjadrenia boli takého charakteru, aby ich bolo možné označiť za exces z jej procesných oprávnení t.j. aby jej vyjadrenia boli hrubourážlivé resp. zosmiešňujúce, a teda v tomto smere nemožno vyjadrenia žalovanej považovať za neoprávnený zásah. Ďalej súd prvého stupňa konštatoval, že za neoprávnený zásah zo strany žalovanej nemožno považovať ani postup jej právnej zástupkyne v súdnych konaniach vedených medzi účastníkmi konania. V zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii, advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Pokynmi klienta nie je viazaný len ak sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Dokazovaním nebolo preukázané, aby právna zástupkyňa v iných súdnych konaniach týkajúcich sa účastníkov konania vedených tunajším súdom konala v rozpore s právnymi predpismi, naopak táto v súlade s jej advokátskymi povinnosťami obhajovala a presadzovala práva a záujmy svojej klientky - žalovanej.

K žalobcom tvrdenému rozširovaniu nepravdivých informácií o žalobcovi zo strany žalovanej o tom, že je agresívny, vulgárny, že je zlým človekom a že žalovaná ho zničí a dostane ho do basy, súd opätovne poukázal na to, že predpokladom úspešnosti žaloby na ochranu osobnosti je, že zásah je objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Musí ísť teda o zásah objektívne spôsobilý spôsobiť zníženie dôstojnosti, vážnosti, cti, ohrozujúci postavenie a uplatnenie v spoločnosti. O objektívnu spôsobilosť vyvolať následky ide vždy vtedy, ak sa určité tvrdenia dostanú na verejnosť. Dokazovaním nebolo preukázané, aby sa žalovaná na verejnosti vyjadrovala o žalobcovi hanlivým spôsobom. Ako bolo vyššie uvedené, dokazovaním nebolo preukázané, aby sa žalovaná vyjadrovala v negatívnom slova zmysle o žalobcovi v jej zamestnaní, na obecnom úrade, pred známymi účastníkmi resp. u posledného zamestnávateľa žalobcu. Naopak z listinných dôkazov bolo zistené, že bol to žalobca, ktorý o problémoch účastníkov v súvislosti s rozvodom ich manželstva a ich majetkovým vypořádáním oboznamoval či už pracovníkov banky resp. obecného úradu. Uvedené je zrejme z listu starostu obce Smižany a mailovej komunikácie pracovníkov banky. Čo sa týka nepravdivých resp. hanlivých vyjadrení žalovanej pred rodinnými príslušníkmi účastníkov súd uvádza, že pokiaľ sa žalovaná o žalobcovi vyjadrila negatívne len pred rodinnými príslušníkmi napr. pred matkou žalobcu, uvedené nenapĺňa znaky verejnosti a teda takéto vyjadrenia nemožno považovať za verejné. Okrem toho, ani jeden z vypočutých svedkov nepotvrdil, aby sa žalovaná pred ním vyjadrovala o žalovanom v negatívnom slova zmysle. Pokiaľ sa aj svedok T. L. X. a N. T. C. vyjadrili, že svoj názor na žalobcu zmenili, obaja uviedli, že dôvodom toho neboli vyjadrenia žalovanej. Výsluch svedkov T. C. H. Š. C. súd zamietol z dôvodu, že sa jedná o blízkych príbuzných a to rodičov žalovanej, pred ktorými ak by žalovaná uviedla nepravdivé okolnosti, tieto by nenapĺňali znaky verejnosti.

Súd prvého stupňa na základe uvedeného uzavrel, že žalobca nepreukázal v konaní základné predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. V konaní nebola preukázaná existencia neoprávnených zásahov zo strany žalovanej, ani existencia ujmy, ktorú malo konanie žalovanej žalobcovi privodiť na jeho cti a dôstojnosti. Žalobca tak nepreukázal ani ďalší z predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorým je ujma na osobnosti fyzickej osoby spočívajúca v znížení dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere. Návrh žalobcu súd preto ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 151 ods. 1 O.s.p. . V konaní mala úspech žalovaná, avšak táto si náhradu trov konania neuplatnila. Žalobca nebol v konaní úspešný a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Súd podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z.z. nezaviazal žalovanú k úhrade súdneho poplatku z návrhu, hoci žalobcovi bolo pre toto konanie priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a to z dôvodu, že žalovaná bola v konaní úspešná.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. f/ (nesprávne právne posúdenie O.s.p.) a § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (neúplné zistenie skutkového stavu v dôsledku nevykonania navrhnutého dôkazu). Žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že dôvodom zamietnutia žaloby bolo to, že nepreukázal, aby konaním žalovanej bolo spôsobené, že nebol prijatý do služobného pomeru v Policajnom zbore SR alebo v SIS. Vo vzťahu k uvedenému poukázal na to, že zákon nevyžaduje preukázanie už vzniknutej ujmy, ale postačí, keď zásah do jeho osobnostných práv je spôsobilý privodiť mu ujmu (negatívne ovplyvniť jeho dôstojnosť, vážnosť, česť, postavenie alebo uplatnenie v spoločnosti). Žalobca potvrdil, že síce sám požiadal o uvoľnenie zo služobného pomeru, avšak s úmyslom dočasne si vyriešiť záležitosti spojené s rozvodom konania a následne mal úmysel sa do služobného pomeru vrátiť, avšak v dôsledku správania sa žalovanej, napriek žiadostiam nebol znovu prijatý do služobného pomeru SIS alebo v Policajnom zbore SR. Ďalej žalobca poukázal na to, že mu ani tak nešlo o ochranu jeho osobnostných práv na verejnosti a v okruhu známych, ale jednotlivé skutočnosti uvádzal z dôvodu, aby súdu bolo známe dlhodobé a zámerne pôsobenie žalovanej v tomto smere. Aj keď súd považoval pochybenie banky za neúmyselné a rovnako považoval za neúmyselné pochybenie Obce U. ako stavebného úradu pri riešení priestupku (s čím sa žalobca nestotožňuje), nemôže súd nezohľadniť písomné podania podpísané žalovanou, v ktorých opisuje osobu žalobcu. Podľa názoru žalobcu pre chybné konanie pracovníčky pobočky banky neexistuje iné vysvetlenie ako to, že jej mienka o žalobcovi bola ovplyvnená žalovanou. Poukázal na vyjadrenia žalovanej v písomnom podaní Obci U. a na Okresnú prokuratúru v Spišskej Novej Vsi, kde žalovaná uvádzala „odkúpenie pozemku realizoval zámerne, aby skomplikoval vyporiadanie BSM“. Žalovaná sa tak snažila navodiť dojem, že žalobca pri odkúpení pozemku pod chatou postupoval protiprávne. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná veľmi dobre vie akým spôsobom sa vykonávajú previerky pre prijatie, resp. znovuprijatie do služobného pomeru k SIS a to tak, že sa skúmajú akékoľvek záznamy a podania, ktoré sa týkajú prešetrovanej osoby (žalobcu) a postačuje akékoľvek podozrenie z toho, že by prešetrovaná osoba mohla konať protiprávne alebo dokonca len zlomyseľne na to, aby žiadosti o prijatie do služobného pomeru nebolo vyhovené. Súd sa podľa jeho názoru nezaoberal spôsobilosťou listov adresovaných zo strany žalovanej C. U. a Okresnej prokuratúre zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu a privodiť mu ujmu v profesnom postupe. Nestotožnil sa ani s názorom súdu, že zásahy do osobnostných práv žalobcu neboli verejné, pretože na to, aby zásah bol spôsobilý privodiť poškodenej osobe ujmu, nemusí byť verejný. V konaní bolo minimálne v rozsahu písomných podaní žalovanej preukázané, že zasiahla do osobnostnej sféry žalobcu a ďalej poukázal na to, že písomným podaním Okresnej prokuratúre sa súd v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal. Podľa názoru žalobcu sa jednalo jednoznačne o neoprávnené zásahy do jeho osobnostnej sféry.

Ďalej žalovaný uviedol, že súd nevy počul rodičov žalovanej s odôvodnením, že sa jedná o blízkych rodinných príslušníkov žalovanej, preto ak by pred nimi uviedla nepravdivé okolnosti, tieto by nenapĺňali znaky verejnosti, s čím žalobca nesúhlasil, pretože súd nemôže bez vypočutia svedkov vylúčiť, že by ich výpovede obsahovali informáciu o nejakom zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý by bol spôsobilý privodiť mu ujmu.

Súd podľa názoru žalobcu neúplne zistil skutkový stav veci aj tým spôsobom, že nevyčkal na záver trestného stíhania vedeného proti príslušníkovi OO PZ SR v Spišskej Novej Vsi L. X. pre zločin marenia spravodlivosti, keďže výsledkom tohto konania môže byť známy motív obvineného na spáchanie skutku, ktorý mu je kladený za vinu s tým, že žalobca je presvedčený, že motívom boli práve informácie od žalovanej, ktoré L. X. prezentovala o osobe žalobcu. Žalobca ďalej uviedol, že podal tento návrh jednak v úmysle očistiť svoje meno vo vzťahu k svojmu profesionálnemu rastu a tiež v úmysle odradiť žalovanú od ďalších zásahov do jeho osobnostných práv a žalobca sa obáva, že zamietnutie jeho návrhu povzbudí žalovanú k ďalšiemu konaniu, ktorým môže celú situáciu naďalej zhoršovať. Preto navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie, alternatívne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a zaviazal žalovanú k náhrade trov konania.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba zamietnutá, pretože mala za to, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Súhlasila so záverom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi, že žalobca nepreukázal v konaní základné predpoklady pre

priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca v konaní nepreukázal, že došlo k porušeniu práva na ochranu jeho osobnosti, rovnako nepreukázal existenciu neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby a skutočnosť, že zásah bol objektívne spôsobilý privodiť mu ujmu na právach chránených v ust. § 11 OZ.

Odvolačný súd na základe podaného odvolania podľa § 214 ods.2 O.s.p. prejednal vec bez nariadenia pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní v zmysle § 212 ods.1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Verejné vyhlásenie rozsudku bolo riadne oznámené podľa § 156 ods.1 O.s.p..

Odvolačný súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, je vecne správny a správne sú aj dôvody uvedené v napadnutom rozsudku. Súd prvého stupňa náležite a správne zistil skutkový stav veci, vykonal potrebné dokazovanie na preukázanie skutkových tvrdení a hodnotil ich v súlade s ust. § 132 O.s.p..

Podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, poukazuje na neho a na zdôraznenie vecnej správnosti uvádza:

Žalobca svoje odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p., t.j. z dôvodov, že súd prvého stupňa podľa názoru žalobcu neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c/ odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod je v súdnej praxi daný vtedy, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnutý dôkaz, potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, k čomu je však nevyhnutné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy navrhované účastníkmi konania, najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a nevykoná ani dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré boli už preukázané iným spôsobom alebo založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Neúplné zistenie skutkového stavu je odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť spôsobilým odvolacím dôvodom.

Odvolačný súd je toho názoru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, pričom vykonané dôkazy hodnotil v súlade s ust. § 132 O.s.p., t.j. každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Žalobca konkrétne vytykal súdu prvého stupňa, že nevyočul rodičov žalovanej a taktiež, že neúplne zistil skutkový stav veci tým spôsobom, že nevyčkal na záver trestného stíhania vedeného proti L. X., keď podľa jeho názoru motívom konania L. X., ktoré mu je kladené za vinu boli informácie od žalovanej. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na to, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že T. L. X. sa ako svedok jednoznačne vyjadril v tom zmysle, že dôvodom zmeny jeho názoru na žalobcu neboli vyjadrenia žalovanej. Rovnako ani výsluchom ostatných svedkov, ktorí boli vypočutí v konaní, nebolo preukázané, že by sa žalovaná na verejnosti vyjadrovala o žalovanom v negatívnom zmysle. Vo vzťahu k navrhovanému výsluchu svedkov T. C. a Š. C. (rodičov žalovanej) súd prvého stupňa správne poukázal na to, že sa jedná o blízkych príbuzných žalovanej, pred ktorými ak by žalovaná uvádzala nepravdivé okolnosti, takéto konanie žalovanej by nenapĺňalo znaky verejnosti a nebolo by spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd poukazuje na to, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje súd právne závery a aplikuje konkrétnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav ku ktorému môže dôjsť vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade súd prvého stupňa zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pretože na zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto zákonné ustanovenia aj správne interpretoval.

Odvolací súd vychádzal z úvahy, že právna problematika ochrany osobnosti je upravená predovšetkým v ust. § 11 až 15 Obč.zákonníka v nadväznosti na znenie článku 19 ods. 1, 2 Ústavy SR. V ust. § 13 sú zakotvené právne prostriedky ochrany osobnostných práv a v zmysle tohto ustanovenia sa oprávnená osoba môže domáhať, aby sa 1/ upustilo od neoprávnených zásahov, teda domáhať sa zdržania neoprávnených zásahov (zdržovacia žaloba), 2/ odstránili následky neoprávnených zásahov, 3/ poskytlo primerané zadosťučinenie (satisfakčná žaloba). Vo vzťahu k uvedenému je potrebné poukázať na to, že návrh na upustenie od neoprávnených zásahov do osobnostných práv musí smerovať k zastaveniu ďalšieho zásahu, teda zdržovacia žaloba prichádza do úvahy iba v prípadoch, ak zásah stále trvá, preto je potrebné, aby v takomto konaní bolo preukázané, že osoba, ktorá je zodpovedná za zásah do osobnostných práv aj v čase rozhodovania koná spôsobom, ktorý možno považovať za zásah do osobnostných práv, teda ešte nedošlo k ukončeniu zásahu. Satisfakciu potom rozlišujeme tak, ako je to vyššie uvedené na morálnu a satisfakciu finančnú, pričom nemajetkovú ujmu v peniazoch môže súd priznať iba v prípade, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca a ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 Obč.zákonníka taxatívne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offo, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

Pokiaľ žalobca poukazyval na to, že o zásah do chránených práv môže ísť v prípade, ak ide o útok, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ohrozenie chránených osobnostných práv, odvolací súd sa stotožňuje s týmto tvrdením, avšak len čiastočne, pretože je potrebné doplniť, že takáto objektívna spôsobilosť narušiť alebo ohroziť právo, (ktorá znamená, že sa nevyžaduje vyvolanie následkov, a teda ani povinnosť žalobcu ich preukázať), je postačujúca v prípade morálneho zadosťučinenia. Oproti tomu v prípade uplatňovania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (finančnej satisfakcie) musia byť splnené vyššie uvedené predpoklady, preto je pre úspešnosť žaloby nevyhnutný dôkaz, že k skutočnej ujme už došlo a v takom prípade má žalobca povinnosť preukázať existenciu konkrétnej ujmy, ako aj intenzitu zásahu do jeho osobnostných práv, ktorý spôsobila. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na to, že o takýto zásah môže ísť len za splnenia podmienky jeho verejnosti tak, ako na to správne poukazyval súd prvého stupňa.

V ďalšom odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa správne uzavrel, že o neoprávnený (protiprávny) zásah sa jedná len ak je splnená podmienka rozporu konania žalovanej s objektívnym právom, pričom neoprávnenosť zásahu vylučujú určité okolnosti. Za takúto okolnosť vylučujúcu neoprávnenosť zásahu možno považovať práve výkon subjektívneho práva stanoveného zákonom, a to konkrétne výkon práva účastníka súdneho (občianskoprávneho alebo trestného) konania alebo správneho konania. V tejto súvislosti súdna prax už vo viacerých prípadoch zaujala stanovisko, že útoky týkajúce sa cti a dôstojnosti inej fyzickej osoby, ktoré boli zverejnené v rámci súdneho, či správneho konania, nemôžu byť zásahom do práv chránených § 11 Obč.zákonníka s výnimkou, že by sa jednalo o také prednesy účastníka konania, ktoré by boli z hľadiska svojho obsahu a formy „hrubo urážlivé“. Prvostupňový súd správne uzavrel, že v tomto konkrétnom prípade nebolo preukázané, že by zo strany žalovanej došlo k excesu z jej procesných oprávnení. Ďalej za takúto vylučujúcu okolnosť možno považovať aj výkon činnosti advokáta v rámci obrany klienta, kde rovnako by výnimkou zo zásady nežalovateľnosti mohlo byť považované napr. použitie vulgarizmov, či iných obdobne difamujúcich útokov, k čomu nedošlo v tomto prípade. Nie je výnimočné, že na súdnom pojednávaní dochádza k emotívnym prednesom zo strany účastníkov a svedkov a že sa tam prezentujú aj skutočnosti súkromného života. Rovnako okolnosťou vylučujúcou neoprávnenosť zásahu je využitie práva podať oznámenie o trestnej činnosti v zmysle platnej právnej úpravy.

K námietke žalobcu týkajúcej sa jeho profesného postupu, keď napriek k žiadostiam nebol znova prijatý do služobného pomeru k SIS alebo Policajnému zboru SR, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý správne konštatoval, že dokazovaním nebolo preukázané, aby sa žalovaná vyjadrovala v negatívnom zmysle slova o žalobcovi v jej zamestnaní na obecnom úrade, pred známymi, ale naopak z listinných dôkazov bolo zistené, že to bol žalobca, ktorý o problémoch účastníkov v súvislosti s rozvodom ich manželstva a ich majetkovým vyporiadaním oboznamoval pracovníkov banky alebo obecného úradu, čo vyplynulo z listu starostu obce Smižany a mailovej komunikácie pracovníkov banky. S poukazom na uvedené nebolo možné sa stotožniť s názorom žalobcu, že problémom v profesnom postupe žalobcu došlo v dôsledku správania sa žalovanej, keď sám žalobca písomnou formou aj ústnou poskytoval rôzne súkromné informácie. Odvolací súd poukazuje najmä na správu Obecného úradu v U. a svedectvo zamestnankyne Obecného úradu v U. N.. Ľ. W., ktorá okrem iného uviedla, že už predtým mali na úrade nespočetné množstvo listov žalobcu, ktoré boli urážajúce, a teda uvedené skutočnosti v žiadosti žalovanej žiadnym spôsobom neovplyvnili jej konanie, správanie alebo názor voči účastníkom konania. Z listu starostu obce okrem iného vyplýva, že žalobca si svoje meno vytvoril sám, vyjadreniami, listinami a ďalším konaním. Z uvedeného je jednoznačne preukázané, že aj takéto záznamy a podania mohli byť predmetom prešetrovania v súvislosti s vykonávaním previerky žalobcu pre potrebu rozhodovania o žiadosti na znovuprijatie do služobného pomeru v SIS alebo PZ SR a prípade ovplyvniť výsledky previerky.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v tomto konkrétnom prípade preto dospel k záveru, že nie sú naplnené odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. c/ a f/, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými tvrdeniami a námietkami účastníkov konania a odvolací súd sa v plnom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku tak, ako je to vyššie uvedené.

Za správny považuje odvolací súd aj výrok rozsudku týkajúci sa náhrady trov konania, pretože súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p v spojitosti s § 151 ods. 1 O.s.p. a podrobne vysvetlil spôsob výpočtu náhrady trov konania, s ktorým sa odvolací súd plne stotožnil.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorá bola napadnutá odvolaním ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods.1 O.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovaná si trovy odvolacieho konania neuplatnila.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.